

Številka: 410-54/2023/43

Ljubljana, 26. 6. 2024

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Uvrstitev novega projekta, 2330-24-0045 »Nakup kmetijskih zemljišč 2024 do 2029« v veljavni Načrt razvojnih programov za obdobje 2024-2027 – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi petega odstavka 31. člena Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2024 in 2025 (Uradni list RS št. 123/2023) in Zakona o spremembi in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2024 in 2025 (Uradni list RS št. 12/2024) je vlada RS na redni seji dne, sprejela naslednji

SKLEP

V veljavni načrt razvojnih programov 2024-2027 se skladno s podatki iz priložene tabele uvrsti projekt 2330-24-0045 »Nakup kmetijskih zemljišč 2024 do 2029«.

Barbara Kolenko Helbl
GENERALNA SEKRETARKA

Priloga:

- izpis projekta – Obrazec 3.

Sklep prejmejo:

- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano,
- Ministrstvo za finance.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

(Navedite razloge, razen za predlog zakona o ratifikaciji mednarodne pogodbe, ki se obravnava po nujnem postopku – 169. člen Poslovnika državnega zbora.)

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:		
Maša Žagar, generalna direktorica Direktorata za kmetijstvo		
(Navedite imena in priimke ter funkcije ali nazive.)		
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:		
(Navedite osebno ime zunanjega strokovnjaka ali firmo in naslov pravne osebe, ki je sodelovala pri pripravi predloga predpisa ali splošnega akta za izvrševanje javnih pooblastil.		
(Navedite s tem povezane stroške, ki bremenijo javnofinančna sredstva ali navedite, da sodelovanje strokovnjaka ni povezano z javnofinančnimi izdatki.)		
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:		
(Navedite imena in priimke ter funkcije ali nazive.)		
5. Kratek povzetek gradiva:		
<p>Vlada Republike Slovenije je na svoji 130. redni seji dne 14. 4. 2011 sprejela sklep, s katerim je Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov RS (v nadaljevanju: Sklad) naložila, da prilagodi Razvojno strategijo in opredeli možnost nakupov kmetijskih zemljišč, kmetij in gozdov v 10-kilometrskem obmejnem pasu. Sklad je navedeni sklep izvršil s spremembo Razvojne strategije, ki jo je sprejel Svet Sklada na 14. redni seji dne 21. 6. 2011, in sklep implementiral v vse svoje Razvojne strategije. Eden izmed strateških ciljev Sklada je izvajanje nakupov zemljišč na strateško pomembnih območjih države, kamor nedvomno sodijo nakupi zemljišč v območju 10 km ob mejni črti, območju hidromelioracijskih sistemov, na prvih vodovarstvenih območjih in za zagotavljanje kmetijskih zemljišč javnim zavodom po 3. členu Zakona o zagotavljanju zemljišč za izvajanje izobraževalnih ter raziskovalnih in razvojnih dejavnosti s področja kmetijstva in gozdarstva (Uradni list RS, št. 36/21; v nadaljnjem besedilu: ZZIRDKG). Vlada RS je s sklepom št. 47800-12/2015/3 z dne 14. 10. 2015 Sklad zadolžila tudi, da kupuje kmetijska zemljišča znotraj posestva protokolarnih objektov Brdo pri Kranju.</p> <p>Projekt 2330-24-0045 »Nakup kmetijskih zemljišč 2024 do 2029« se bo izvajal v letih 2024, 2025, 2026, 2027, 2028 in 2029.</p> <p>Začetek financiranja: 6. 4. 2024. Konec financiranja: 31. 12. 2029.</p>		
. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA/NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA/NE
c)	administrativne posledice	DA/NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA/NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	DA/NE
e)	socialno področje	DA/NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	DA/NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:				
(Samo če izberete DA pod točko 6.a.)				
Predlaga se, da se v veljavni Načrt razvojnih programov 2024-2027 uvrsti projekt 2330-24-0045 »Nakup kmetijskih zemljišč 2024 do 2029«. Izhodiščna vrednost projekta znaša 6.000.000,00 EUR. Finančna sredstva se bodo zagotovila s proračunske postavke 995310 – Odškodnine zaradi spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč. Za leti 2024 in 2025 se bodo sredstva zagotovila s projektov 2330-20-0012 »Nakup zemljišč-vodovarstveno območje 2020-2025«, 2330-20-0013 »Nakup zemljišč na obmejnem pasu 2020-2025«, 2330-20-0014 »Nakup zemljišč na posestvu Brdo 2020-2025« in 2330-20-0015 »Nakup zemljišč na hidromelioracijah 2020-2025«.				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	2330-24-0045 »Nakup kmetijskih zemljišč 2024 do 2029«	995310 Odškodnine zaradi spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč	-	-
SKUPAJ			-	-
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	2330-20-0012 »Nakup zemljišč-vodovarstveno območje 2020-2025«	995310 Odškodnine zaradi spremembe namembnosti kmetijskega zemljišča	100.000,00	170.000,00
Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	2330-20-0013 »Nakup zemljišč na obmejnem pasu 2020-2025«	995310 Odškodnine zaradi spremembe namembnosti kmetijskega zemljišča	450.000,00	400.000,00
Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	2330-20-0014 »Nakup zemljišč na posestvu Brdo 2020-2025«	995310 Odškodnine zaradi spremembe namembnosti kmetijskega zemljišča	-	30.000,00
Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	2330-20-0015 »Nakup zemljišč na hidromelioracijah 2020-2025«	995310 Odškodnine zaradi spremembe namembnosti kmetijskega zemljišča	450.000,00	400.000,00
SKUPAJ			1.000.000,00	1.000.000,00

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ		

OBRAZLOŽITEV:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):

- prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov,
- odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov,
- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

(Samo če izberete NE pod točko 6.a.)

Kratka obrazložitev

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

DA/NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: DA/NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: DA/NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: DA/NE

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

DA/NE

(Če je odgovor NE, navedite, zakaj ni bilo objavljeno.)

(Če je odgovor DA, navedite:

Datum objave:

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti.
- .

Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte):

Upoštevani so bili:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:

Poročilo je bilo dano

Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o ..., kar je navedeno v predlogu predpisa.)

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

DA/NE

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

DA/NE

mag. Ervin Kosi
državni sekretar

OBRAZLOŽITEV

Na podlagi petega odstavka 31. člena Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2024 in 2025 (Uradni list RS, št. 123/2023) Vlada Republike Slovenije odloča o uvrstitvi projekta v veljavni Načrt razvojnih programov. Predlaga se, da se v skladu s podatki iz priložene tabele (Obrazec 3) v veljavni Načrt razvojnih programov 2024-2027 uvrsti nov projekt 2330-2330-24-0045 »Nakup kmetijskih zemljišč 2024 do 2029«. Finančni podatki o projektu se nahajajo v priloženi tabeli (Obrazec 3).

2330-24-0045 »Nakup kmetijskih zemljišč 2024 do 2029«:

- izhodiščna vrednost – 6.000.000,00 EUR,
- veljavna vrednost – 6.000.000,00 EUR,
- začetek financiranja – 6. 4. 2024,
- konec financiranja – 31. 12. 2029.

Sredstva na projekt se bodo v letih 2024 in 2025 prerazporedila s projektov 2330-20-0012 »Nakup zemljišč-vodovarstveno območje 2020-2025«, 2330-20-0013 »Nakup zemljišč na obmejnem pasu 2020-2025«, 2330-20-0014 »Nakup zemljišč na posestvu Brdo 2020-2025« in 2330-20-0015 »Nakup zemljišč na hidromelioracijah 2020-2025«. Za leta od 2026 do 2029 pa se bodo sredstva planirala v skladu s pričakovanimi prilivi namenskih sredstev.

Namen in cilj:

Namen projekta 2330-24-0045 »Nakup kmetijskih zemljišč 2024 do 2029« je, da Sklad odkupi čim več kmetijskih zemljišč:

- v 10-kilometrskem pasu ob mejni črti,
- na vodovarstvenih zemljiščih,
- na območju protokolarnega objekta Brdo,
- na območju osuševalnih in namakalnih sistemov,
- v bližini javnih izobraževalnih zavodov.

Nakup kmetijskih zemljišč v 10-kilometrskem pasu ob mejni črti je strateškega pomena za državo. Z nakupom zemljišč na vodovarstvenih območjih bo državi omogočeno učinkovito izvajanje potrebnih ukrepov in režimov za zagotavljanje čiste pitne vode ter preprečevanje njenega onesnaževanja. Država naj bi postala tudi lastnik vseh zemljišč znotraj protokolarnega objekta Brdo, saj so zasebni lastniki zemljišč znotraj območja omejeni pri gospodarjenju s svojo lastnino, ker je območje ograjeno in namenjeno protokolarnim dejavnostim. Z nakupom zemljišč na območju osuševalnih in namakalnih sistemov se bo uredilo stanje na hidromelioracijskih jarkih in dostopnih poteh za nemoteno vzdrževanje osuševalnih in namakalnih sistemov. Prav tako se bodo z nakupom povečevale posamezne kmetijske površine za lažji zakup. Z nakupom kmetijskih zemljišč v bližini javnih zavodov, ki se jim bodo dali v upravljanje, se bo omogočilo kakovostno in uspešno izobraževanje novega kadra s področja kmetijstva. Cilj projekta je nakup 90 ha zemljišč ob obmejnem pasu, 79 ha na vodovarstvenem območju, 1 ha na območju Brda, 120 ha na območju osuševalnih in namakalnih sistemov ter 10 ha v bližini izobraževalnih zavodov.

Opis stanja:

Nakup kmetijskih zemljišč, ki ga bo izvajal Sklad, se šteje za ukrep kmetijske zemljiške politike v skladu s šestim odstavkom 1.b člena Zakona o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12, 27/16, 27/17 – ZKme-1D, 79/17, 44/22 in 78/23 – ZUNPEOVE; v nadaljnjem besedilu ZKZ).

Vlada Republike Slovenije je na svoji 130. redni seji dne 14. 4. 2011 sprejela sklep, s katerim je Skladu naložila, da prilagodi Razvojno strategijo in opredeli možnost nakupov kmetijskih zemljišč, kmetij in gozdov v 10-kilometerskem obmejnem pasu. Sklad je navedeni sklep izvršil s spremembo Razvojne strategije, ki jo je sprejel Svet Sklada na 14. redni seji dne 21. 6. 2011 in sklep implementiral v vse svoje Razvojne strategije. Eden izmed strateških ciljev Sklada je izvajanje nakupov zemljišč na strateško pomembnih območjih države, kamor nedvomno sodijo nakupi zemljišč v območju 10 km ob mejni črti, območju hidromelioracijskih sistemov, na prvih vodovarstvenih območjih in za zagotavljanje kmetijskih zemljišč javnim zavodom po 3. členu Zakona o zagotavljanju zemljišč za izvajanje izobraževalnih ter raziskovalnih in razvojnih dejavnosti s področja kmetijstva in gozdarstva (Uradni list RS, št. 36/21; v nadaljnjem besedilu: ZZIRDKG).

Vlada RS je s sklepom št. 47800-12/2015/3 z dne 14. 10. 2015 Sklad zadolžila tudi, da kupuje kmetijska zemljišča znotraj posestva protokolarnih objektov Brdo pri Kranju.

Površina Republike Slovenije znaša 20.273 km² oz. 2.027.300 ha. Dolžina državne meje znaša 1.382 km. Površina obmejnega pasu v širini 10 km od državne meje vseh štirih sosednjih držav znaša 835.000 ha oz. 41 % površine ozemlja celotne države. Na obmejnem območju je v lasti Republike Slovenije 68.219 ha. Tržne cene kmetijskih zemljišč v obmejnem pasu se gibajo v razponu od 0,7 €/m² v SV Sloveniji do 8,0 €/m² ob reki Dragonji. V letu 2023 je bila povprečna cena 2,75 €/m² glede na odkupljene površine (16,31 ha).

Skupna površina na vodovarstvenem območju znaša 386.310 ha, od tega je v lasti Republike Slovenije 31.561 ha. Na vodovarstvenem območju je prepovedano opravljanje kakršnekoli dejavnosti, ki bi lahko vplivala na spremembo lastnosti ali kakovost pitne vode. Vodovarstveni režim mora zagotavljati sprejemljivo tveganje za onesnaženje vodnega telesa s patogenimi mikrobiološkimi organizmi in drugimi onesnaževali. Kmetijska zemljišča morajo biti prekrita z zeleno odejo preko celega leta. Na vseh vodovarstvenih območjih morajo kmetijci paziti pri gnojenju in varstvu rastlin, pri skladiščenju in razvozu živinskih gnojil ter paziti na izgube dušika iz mineralnih in organskih gnojil, predvsem nitratov, ki se lahko hitro sperejo v podtalnico. Uporaba fitofarmaceutskih sredstev, gnojevke, gnojnice ter od 1. januarja 2013 tudi rudninskih gnojil, ki vsebujejo dušik, je prepovedana. Polivanje vseh vrst gnojnic na VVO je prepovedano z občinskimi odloki ali z državno Uredbo o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov. Prepovedana je uporaba blata iz čistilnih naprav, komposta ali pregnetenega blata 1. ali 2. okoljske kakovosti ter ostankov iz greznic, malih čistilnih naprav in skupnih čistilnih naprav. Tudi namakanje z vodo, ki so ji dodana rastlinska hranila, ni dovoljeno. Preoravanje trajnega travinja, gradnja objektov ter izvajanje gradbenih del oz. posegov v okolje, razen kulturnih spomenikov, je strogo prepovedano (Pravilnik o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja, Uradni list RS, št. 64/04; Matoz, 2009; Uredba o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov, Uradni list RS, št. 113/09). V letu 2018 je bila povprečna cena 2,52 €/m² glede na odkupljene površine (7,48 ha).